

NAJČEŠĆE POSTAVLJENA PITANJA VEZANO ZA POSTUPAK ZA PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Najčešće postavljena pitanja u vezi s primjenom zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koja se odnose na postupak prestanka radnog odnosa za državne službenike i namještenike, primjenom odredbi Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ¹ te i kantonalnih zakona:

1. Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu²
2. Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji³
3. Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo⁴
4. Zakona o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu⁵
5. Zakona o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde⁶

NAPOMENA: Za kantonalne zakone pod toč. 3., 4. i 5. Agencija ne daje mišljenja za prestanak radnog odnosa, dok za Hercegovačko–neretvanski, Srednjobosanski i Zeničko-dobojski kanton mišljenja daje u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH.

PITANJA

P: U kojim slučajevima državnim službenicima, koji su zaposleni u organima državne službe (Federacije i kantona), prestaje radni odnos uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu Federacije BiH

Državnim službenicima, koji su zaposleni u organima državne službe prestaje radni odnos, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu Federacije BiH, u slučajevima koji su taksativno navedeni važećim zakonima o državnoj službi (u Federaciji BiH i kantonima), kako slijedi:

Federacija BiH

Državnom službeniku prestaje radni odnos u organu državne službe u sljedećim slučajevima:

a) dobrovoljnim istupanje iz državne službe; b) ispunjavanjem zakonskih godina života, odnosno navršenjem 40 godina mirovinskog staža; c) gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine; d) stjecanjem državljanstva druge države suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i njenim zakonima; e) prekobrojnošću; f) odbijanjem polaganja zakletve

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12, 99/15 i 9/17 – Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-13/16

² „Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ br. 14/17,15/20

³ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/14 i 5/16

⁴ „Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 31/16 i 45/19

⁵ „Službene novine TK“, br: 7/17, 10/17, 10/18, 14/18 i 8/21

⁶ „Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ br. 3/18 i 6/20

vjernosti i/ili potpisivanja teksta zakletve vjernosti; g) nezadovoljavajući probni period; i) ako je osuđen za kazneno djelo i zbog izdržavanja kazne zatvora mora biti odsutan s rada u državnoj službi duže od šest mjeseci; j) na osnovu izrečene disciplinske mjere prestanka radnog odnosa u državnoj službi; k) predajom dokumenata ili izjava tokom postupka podnošenja prijava za prijem u državnu službu, za koje se kasnije pokaže da su lažni.

USK

Državnom službeniku prestaje radni odnos u organu državne službe u sljedećim slučajevima:

a) dobrovoljnim istupanjem iz državne službe; b) navršavanjem 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja odnosno navršavanjem 40 godina staža osiguranja bez obzira na godine života, c) istekom vremenskog perioda na koji je državni službenik postavljen ukoliko je radni odnos zasnovan na određeno vrijeme, d) gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine, e) stjecanjem državljanstva druge države suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i njenim zakonima, f) prekobrojnost, g) odbijanjem polaganja zakletve vjernosti i/ili potpisivanja teksta zakletve vjernosti, h) nezadovoljavajući probni period, i) dvije uzastopno negativne ocjene rada, j) danom stupanja na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca, k) izricanjem disciplinske mjera prestanka radnog odnosa u državnoj službi, l) predajom dokumenata ili izjava tokom postupka podnošenja prijava za prijem u državnu službu za koje se kasnije pokaže da su lažni, lj) izrečenom sigurnosnom mjerom zabrane vršenja poziva državnog službenika-početkom primjene te mjere, m) kad nadležni organ mirovinsko-invalidskog osiguranja utvrdi da je državni službenik trajno i potpuno nesposoban za rad, n) kada u skladu s propisima o zaštiti tajnih podataka, nakon izvršenih sigurnosnih provjera, nadležni organ utvrdi da državni službenik ne ispunjava uvjete u pogledu rukovanja podacima određenog stupnja tajnosti, nj) smrću, o) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

K 10

Državnom službeniku prestaje radni odnos u organu državne službe u sljedećim slučajevima:

a) dobrovoljnim istupanjem iz državne službe, b) navršavanjem 65 godina života bez obzira na godine mirovinskog staža, odnosno 40 godina mirovinskog staža, bez obzira na godine života, c) gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine, d) stjecanjem državljanstva druge države suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i njenim zakonima, e) smrću, f) kad mjerodavno tijelo mirovinsko-invalidskog osiguranja utvrdi da je trajno i potpuno nesposobna za rad, g) prekobrojnost, h) odbijanjem polaganja zakletve vjernosti i/ili potpisivanja teksta zakletve vjernosti, i) nezadovoljavajući probni period, j) dvije uzastopno negativne ocjene rada, k) pravomoćna osuda za kazneno djelo gdje zbog izdržavanja kazne mora odsustvovati s rada u državnoj službi duže od 6 mjesecu, l) izrečena disciplinska mjera prestanka radnog odnosa u državnoj službi, m) predajom dokumenata ili izjava u postupka podnošenja prijava za prijem u državnu ili u toku trajanja državne službe za koje se kasnije pokaže da su lažni, n) u drugim slučajevima propisanim posebnim zakonom.

P: Da li rukovoditelj organa državne službe u postupku prestanka radnog odnosa **namještenika** ima obvezu od Agencije za državnu službu Federacije BiH prethodno pribaviti mišljenje o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa

FBiH

Zakonom o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH⁷ uređen je radno-pravni status namještenika u organima državne službe. Odredbama članka 70. Zakona navedeni su slučajevi u kojima namješteniku prestaje radni odnos u organu državne službe te nije propisana obveza da se u postupku prestanka radnog odnosa namještenika prethodno pribavlja mišljenje Agencije za državnu službu Federacije BiH o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa.

USK

Kako je odredbama članka 84. stavak 1. Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu propisano da se odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na prestanak radnog odnosa državnih službenika, primjenjuju i na namještenike, potrebno je da rukovoditelj organa državne službe u postupku prestanka radnog odnosa namještenika prethodno pribavi mišljenje Agencije za državnu službu Federacije BiH.

K10

U skladu s odredbama članka 98. Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji, potrebno je da rukovoditelj organa državne službe u postupku prestanka radnog odnosa namještenika prethodno pribavi mišljenje Agencije za državnu službu o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa.

P: Na koji način organi državne službe dostavljaju zahtjev Agenciji za državnu službu Federacije BiH kojim se traži mišljenje o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa državnog službenika

Zahtjev, kojim se traži mišljenje o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa državnog službenika, organi državne službe dostavljaju Agenciji za državnu službu Federacije BiH na način kako je to utvrđeno odredbama članka 11. Pravilnika o uredskom poslovanju u Federaciji Bosne i Hercegovine⁸: putem poštanske službe, neposrednom predajom, te elektronskim putem.

Putem redovne pošte zahtjev se dostavlja Agenciji za državnu službu FBiH na adresu: Kulovića broj 7, Sarajevo, neposrednom predajom - predaje se nadležnoj organizacijskoj jedinici odnosno Pisarnici, te se može uputiti i putem e-maila na adresu: razvoj@adsfbih.gov.ba. Zahtjeve koji su upućeni putem e-maila, potrebno je dostaviti i putem redovne pošte.

⁷ „Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05 i 103/21

⁸ „Službene novine Federacije BiH“, broj 96/19

P: Koje dokaze je potrebno dostaviti Agenciji za državnu službu Federacije BiH u prilogu zahtjeva za davanje mišljenja o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa u slučaju kada državni službenik ispunjava zakonske godine života, te kako treba glasiti sadržaj zahtjeva.

FBiH i K10

Uz zahtjev za davanje mišljenja o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa državnog službenika u navedenom slučaju, Agenciji za državnu službu Federacije BiH potrebno je dostaviti dokaz koji ima značaj javne isprave. Organi državne službe uz zahtjev najčešće dostavljaju izvod iz matične knjige rođenih.

- a. Agencija za državnu službu postupa po zahtjevu u kojem je organ državne službe naveo zakonsku osnovu za prestanak radnog odnosa, datum na koji državni službenik ispunjava zakonske godine života, te uz zahtjev dostavi navedeni dokaz.
- b. Agencija razmatra i zahtjev upućen iz organa državne službe uz koji nije dostavljen dokaz, ali samo u slučaju da je organ državne službe u svome pisanom zahtjevu naveo datum kada državni službenik ispunjava zakonske godine života, te da je državni službenik upisan u Registar zaposlenika koji vodi Agencija za državnu službu Federacije BiH, pod uvjetom da je podatak (datum rođenja) naveden u zahtjevu organa i podatak upisan u Registar isti.

P: Da li su ispunjeni uvjeti da državnim službeniku zaposlenom u organu državne službe s područja Unsko – sanskog kantona prestane radni odnos zbog činjenice da je navršio 65 godina života

USK

Odredbama članka 52. stavak 1. točka b) Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu propisano je da državnim službeniku prestaje radni odnos kada *navršiti 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja*. U navedenom slučaju, za ispunjavanje uvjeta za prestanak radnog odnosa potrebno je kumulativno ispuniti oba utvrđena zahtjeva. Znači, ispunjavanjem samo jednog zahtjeva nisu ispunjeni uvjeti za prestanak radnog odnosa po navedenoj zakonskoj osnovi.

P: U slučaju dobrovoljnog istupanja iz državne službe da li je dovoljno da organ državne službe Agenciji za državnu službu Federacije BiH dostavi samo zahtjev organa u kojem će navesti relevantne činjenice i datum istupanja ili je potrebno uz zahtjev dostaviti druge dokaze?

FBiH/USK/K10

Uz zahtjev kojim rukovoditelja organa državne službe od Agencije za državnu službu traži mišljenje o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa u slučaju *dobrovoljnog istupanja*, potrebno je dostaviti potpisan zahtjev državnog službenika, koji je dostavljen rukovoditelju organa državne službe, iz kojeg se nedvojbeno može utvrditi slobodno očitovana volja zaposlenika da želi istupiti iz državne službe.

P: Da li su ispunjeni uvjeti za prestanak radnog odnosa na temelju odredbe članka 52. stavak 1. točka o) Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu državnoj službenici koja ima navršenih 56 godina života i 36 godina staža osiguranja u smislu odredbe članka 143. stavak 1. točka c) Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju i koja je podnijela zahtjev za odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu

USK

Odredbom člankom 52. stavak 1. točka o) Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu propisano je da državnom službeniku prestaje radni odnos u državnoj službi „*i u drugim slučajevima propisanim posebnim zakonom*“, dok je člankom 143. Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju⁹ nije regulirano pitanje prestanka radnog odnosa, već su istim definirani uvjeti pod kojima osiguranici - žene mogu ostvariti pravo na izuzetnu prijevremenu starosnu mirovinu, odnosno propisani su uvjeti za ostvarivanje prava koja proizlaze iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, a ne osnove za prestanak radnog odnosa u državnoj službi. U konkretnom slučaju, nisu ispunjeni uvjeti za prestanak radnog odnosa na temelju odredbe članka 52. stavak 1. točka o) navedenog Zakona.

P: Ako organ državne službe donose rješenje o prestanku radnog odnosa državnom službeniku bez prethodno pribavljenog mišljenja Agencije o ispunjavanju uvjeta za prestanak radnog odnosa, da li mišljenje može zatražiti naknadno

FBiH/USK/K10

Zakonom o državnoj službi propisan je postupak za prestanak radnog odnosa državnog službenika u kojem je neophodno prethodno pribaviti mišljenje Agencije da su ispunjeni uvjeti za prestanak radnog odnosa. Kako je red radnji u postupku prestanka radnog odnosa određen zakonom isti je obvezujući za rukovoditelje organa državne službe te se ne može mijenjati voljom strana koje u njemu sudjeluju.

P: Da li rukovoditelj organa državne službe može i na koji način produžiti radni odnos državnom službeniku koji je „*navršio zakonske godine života*“ i ispunio uvjet za prestanak radnog odnosa sukladno odredbama članka 51. stavak 1. točka b) Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine

FBiH

S obzirom na to da se radi o zakonom propisanom uvjetu prestanka radnog odnosa, nastupom činjenice - *ispunjavanje zakonskih godina života*, radni odnos državnom službeniku prestaje po *sili zakona*, te rukovoditelj organa državne službe, nakon nastupa te činjenice, nije ovlašten produžiti radni odnos državnom službeniku ni na koji način.

⁹ "Službene novine Federacije BiH", 13/18

P: Zašto su organi državne službe nakon donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa državnog službenika u obvezi da ga s popunjenim i potpisanim obrascem E-3 dostave Agenciji za državnu službu Federacije BiH

FBiH

Odredbama članka 4. stavak 1. točka c) Uredbe o sadržaju i načinu vođenja Registra zaposlenih u organima državne službe u Federaciji BiH¹⁰ propisano je da Registar sadrži podatke o radno-pravnim odnosima i drugim statusnim pitanjima, dok je odredbama članka 4. stavak 5. propisano da se podaci dostavljaju Agenciji u formi e-kartona zaposlenika iz Priloga 2. Uredbe, u roku od osam dana od dana nastanka podataka ili promjene, elektronskim putem ili na drugi način kako utvrdi Agencija.

USK

Odredbama članka 53. stavak 3. Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu propisano je da rukovoditelj organa državne službe rješenje o prestanku radnog odnosa državnog službenika dostavlja Agenciji u roku od 8 dana od dana kada je postalo konačno, dok je odredbama članka 3. stavak 1. Uredbe o načinu uspostavljanja, vođenja i korištenja registra državnih službenika i namještenika u organima državne službe Unsko-sanskog kantona¹¹ propisano da se u Registar unose podaci vezani za ostvarivanje radno-pravnog statusa državnih službenika i namještenika zaposlenih u organima državne službe Unsko-sanskog kantona s obrasca propisanog od Agencije za državnu službu Federacije BiH.

K10

Odredbama članka 67. stavak 3. Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji propisano je da rukovoditelj organa državne službe dostavlja Agenciji rješenje o prestanku radnog odnosa državnog službenika u roku od 8 dana kada je postalo konačno, dok je odredbama članka 5. stavak 3. točka i) Uredbe o Registru državnih službenika i namještenika zaposlenih u tijelima državne službe Hercegbosanske županije¹², propisano da se u Registar unose podaci o prestanku radnog odnosa, te da se podaci dostavljaju Agenciji na odgovarajućem obrascu.

¹⁰ "Službene novine Federacije BiH", broj 51/20

¹¹ "Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 22/17

¹² „Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj 11/14